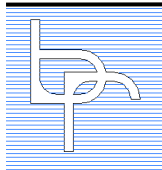

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW DO PROJEKTU BUDOWLANEGO

WIELOBRANŻOWE PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANO – MONTAŻOWO – REMONTOWE

BUDOREMONT PRACOWNIA PROJEKTOWA

NAZWA: **PROJEKT TECHNICZNY TERMOMODERNIZACJI-DOCIEPLENIA
BUDYNKU MIEJSKIEGO PRZEDSZKOLA NR 13 IM. KRECIKA
42-202 CZĘSTOCHOWA, UL. GWIEZDNA 2
DZ. NR EWID. 6 OBRĘB 43A**

INWESTOR: **Gmina Miasta Częstochowa
ul. Śląska 11/13, 42-217 Częstochowa**

**JEDNOSTKA
PROJEKTOWA:** **W.P.B.M.R. BUDOREMONT, tel./fax. 602-388-860
ul. Garwolińska 5, 42-200 Częstochowa**

SPIS ZAWARTOŚCI: 1) Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (str. 2-12)
2) Uzgodnienie z Zespołem do spraw estetyki miasta (str. 13)
3) Ekspertyza ornitologiczna (str. 14-30)

INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

INWESTOR: Gmina Miasto Częstochowa
Częstochowa ul. Śląska 11/13

LOKALIZACJA: Częstochowa, ul. Gwiazdna 2
dz. nr ewid. 6 obręb 43A

OBIEKT: Budynek Miejskiego Przedszkola nr 13
Im. Krecika w Częstochowie

Zakres i kolejność robót

Zakres robót obejmuje wykonanie termomodernizacji budynku należącego do Miejskiego przedszkola nr 13, przy ul. Gwiazdnej 2 w Częstochowie, na dz. nr ewid. 6 obręb 43A.

1 . Kolejność wykonywanych robót

- 1.1. zagospodarowanie placu budowy
- 1.2. roboty ziemne
- 1.3. roboty budowlano - montażowe
- 1.4. roboty wykończeniowe
- 1.5. maszyny i urządzenia techniczne użytkowane na placu budowy

2 . Instruktaż i szkolenie pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.

- szkolenie pracowników w zakresie bhp,
- zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia
- zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez wyznaczone w tym celu osoby
- zasady stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego

3 . Środki techniczne organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwu wynikającym z wykonywanych robót budowlanych.

1.1. Zagospodarowanie placu budowy

Zagospodarowanie terenu budowy wykonuje się przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie:

- a) ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych,
- b) wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych,
- c) doprowadzenia energii elektrycznej oraz wody
- d) odprowadzenia ścieków lub ich utylizacji,
- e) urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- f) zapewnienia oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- g) zapewnienia właściwej wentylacji,
- h) zapewnienia łączności telefonicznej,
- i) urządzenia składowisk materiałów i wyrobów.

Teren budowy lub robót powinien być w miarę potrzeby ogrodzony lub skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić, co najmniej 1,5 m. W ogrodzeniu placu budowy lub robót powinny być wykonane oddzielne bramy dla ruchu pieszego oraz pojazdów mechanicznych i maszyn budowlanych. Szerokość ciągu pieszego jednokierunkowego powinna wynosić, co najmniej 0,75 m, a dwukierunkowego 1,20 m. Dla pojazdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych należy wyznaczyć i oznakować miejsca postojowe na terenie budowy. Szerokość dróg komunikacyjnych na placu budowy lub robót powinna być dostosowana do używanych środków transportowych. Drogi i ciągi pieszego na placu budowy powinny być utrzymane we właściwym stanie technicznym. Nie wolno na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów. Drogi komunikacyjne dla wózków i taczek oraz pochylnie, po których dokonuje się ręcznego przenoszenia ciężarów nie powinny mieć spadków większych niż 10%. Przejścia i strefy niebezpieczne powinny być oświetlone i oznakowane znakami ostrzegawczymi lub znakami zakazu. Przejścia o pochyleniu większym niż 15 % należy zaopatrzyć w listwy umocowane poprzecznie, w odstępach nie mniejszych niż 0,40 m lub schody o szerokości nie mniejszej niż 0,75 m, zabezpieczone, co najmniej z jednej strony balustradą. Balustrada składa się z deski krawężnikowej o

wysokości 0,15 m i poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,10 m. Wolną przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem. Strefa niebezpieczna, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów, powinna być ogrodzona balustradami i oznakowana w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym. Strefa ta nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6,0 m. Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej powinny być zabezpieczone daszkami ochronnymi. Daszki ochronne powinny znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem w najniższym miejscu i być nachylone pod kątem 45° w kierunku źródła zagrożenia. Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty. Używanie daszków ochronnych jako rusztowań lub miejsc składowania narzędzi, sprzętu, materiałów jest zabronione. Instalacje rozdziału energii elektrycznej na terenie budowy powinny być zaprojektowane i wykonane oraz utrzymywane i użytkowane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, lecz chroniły pracowników przed porażeniem prądem elektrycznym. Roboty związane z podłączeniem, sprawdzaniem, konserwacją i naprawą instalacji i urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia. Nie jest dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów, mniejszej niż:

- 3,0m – dla linii o napięciu znamionowym nieprzekraczającym 1KV,
- 5,0m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 1KV, lecz nieprzekraczającym 15KV,
- 10,0m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 15KV, lecz nieprzekraczającym 30KV,
- 15,0m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 30KV, lecz nieprzekraczającym 110KV,
- 30,0m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 110KV.

Żurawie samojezdne, koparki i inne urządzenia ruchome, które mogą zbliżyć się na niebezpieczną odległość do w/w napowietrznych lub kablowych linii elektroenergetycznych, powinny być wyposażone w sygnalizatory napięcia. Rozdzielnice budowlane prądu elektrycznego znajdujące się na terenie budowy należy zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych. Rozdzielnice powinny być usytuowane w odległości nie większej niż 50,0 m od odbiorników energii. Przewody elektryczne zasilające urządzenia mechaniczne powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi, a ich połączenia z urządzeniami mechanicznymi wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy osób obsługujących takie urządzenia. Okresowe kontrole stanu stacjonarnych urządzeń elektrycznych pod względem bezpieczeństwa powinny być przeprowadzane, co najmniej jeden raz w miesiącu, natomiast kontrola stanu i oporności izolacji tych urządzeń, co najmniej dwa razy w roku, a ponadto:

- przed uruchomieniem urządzenia po dokonaniu zmian i napraw części elektrycznych i mechanicznych,
- przed uruchomieniem urządzenia, jeżeli urządzenie było nieczynne przez ponad miesiąc,
- przed uruchomieniem urządzenia po jego przemieszczeniu.

W przypadkach zastosowania urządzeń ochronnych różnicowoprądowych w w/w instalacjach, należy sprawdzać ich działanie każdorazowo przed przystąpieniem do pracy. Dokonywane naprawy i przeglądy urządzeń elektrycznych powinny być odnotowywane w książce konserwacji urządzeń. Należy zapewnić dostateczną ilość wody zadanej do picia pracownikom zatrudnionym na budowie oraz do celów higieniczno - sanitarnych, gospodarczych i przeciwpożarowych. Ilość wody do celów higienicznych przypadająca dziennie na każdego pracownika jednocześnie zatrudnionego nie może być mniejsza niż:

- 120 l – przy pracach w kontakcie z substancjami szkodliwymi, trującymi lub zakaźnymi albo powodującymi silne zabrudzenie pyłami, w tym 20 l w przypadku korzystania z natrysków,
- 90 l - przy pracach brudzących, wykonywanych w wysokich temperaturach lub wymagających zapewnienia należytej higieny procesów technologicznych, w tym 60 l w przypadku korzystania z natrysków,

- 30 l – przy pracach nie wymienionych w pkt. „a” i „b”.

Niezależnie od ilości wody określonej w pkt. „a”, „b”, „c” należy zapewnić, co najmniej 2,5 l na dobę na każdy metr kwadratowy powierzchni terenu poza budynkami, wymagającej polewania (tereny zielone, utwardzone ulice, place itp.) Pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych należy zapewnić:

- posiłki wydawane ze względów profilaktycznych,
- napoje, których rodzaj i temperatura powinny być dostosowane do warunków wykonywania pracy

Posiłki profilaktyczne należy zapewnić pracownikom wykonującym prace:

- związane z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej 1500 kcal u mężczyzn i powyżej 1 000 kcal u kobiet, wykonywane na otwartej przestrzeni w okresie zimowym; za okres zimowy uważa się okres od dnia 1 listopada do dnia 31 marca. Napoje należy zapewnić pracownikom zatrudnionym:

- przy pracach na otwartej przestrzeni przy temperaturze otoczenia poniżej 10°C lub powyżej 25°C.

Pracownik może przyrządzać sobie posiłki we własnym zakresie z produktów otrzymanych od pracodawcy. Pracownikom nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za posiłki i napoje. Na terenie budowy powinny być urządzone i wydzielone pomieszczenia higieniczno – sanitarne i socjalne – szatnie (na odzież roboczą i ochronną), umywalnie, jadalnie, suszarnie oraz ustępy. Dopuszczalne jest korzystanie z istniejących na terenie budowy pomieszczeń i urządzeń higieniczno – sanitarnych inwestora, jeżeli przewiduje to zawarta umowa. Zabrania się urządzania w jednym pomieszczeniu szatni i jadalni w przypadkach, gdy na terenie budowy, na której roboty budowlane wykonuje więcej niż 20 – pracujących. W takim przypadku, szafki na odzież powinny być dwudzielne, zapewniające możliwość przechowywania oddzielnie odzieży roboczej i własnej. W pomieszczeniach higieniczno – sanitarnych mogą być stosowane ławki, jako miejsca siedzące, jeżeli są one trwale przytwierdzone do podłoża. Jadalnia powinna składać się z dwóch części:

- jadalni właściwej, gdzie powinno przypadać co najmniej 1,10 m² powierzchni na każdego z pracowników jednocześnie spożywających posiłek,
- pomieszczeń do przygotowywania, wydawania napojów oraz zmywania naczyń stołowych.

W przypadku usytuowania pomieszczeń higieniczno – sanitarnych w kontenerach dopuszcza się niższą wysokość tych pomieszczeń, tj. do 2,20 m. Na terenie budowy powinny być wyznaczone oznakowane, utwardzone i odwodnione miejsca do składowania materiałów i wyrobów. Składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych należy wykonać w sposób wykluczający możliwość wywrócenia, zsunęcia, rozsunięcia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń. Materiały drobnicowe powinny być ułożone w stosy o wysokości nie większej niż 2,0 m, a stosy materiałów workowanych ułożone w warstwach krzyżowo do wysokości nieprzekraczającej 10 – warstw. Odległość stosów przy składowaniu materiałów nie powinna być mniejsza niż:

- 0,75 m - od ogrodzenia lub zabudowań,
- 5,00 m - od stałego stanowiska pracy.

Opieranie składowanych materiałów lub wyrobów o płoty, słupy napowietrznych linii elektroenergetycznych, konstrukcje wsporcze sieci trakcyjnej lub ściany obiektu budowlanego jest zabronione. Wchodzenie i schodzenie ze stosu utworzonego ze składowanych materiałów lub wyrobów jest dopuszczalne przy użyciu drabiny lub schodów. Teren budowy powinien być wyposażony w sprzęt niezbędny do gaszenia pożarów, który powinien być regularnie sprawdzany, konserwowany i uzupełniany, zgodnie z wymaganiami producentów i przepisów przeciwpożarowych. Ilość i rozmieszczenie gaśnic przenośnych powinno być zgodne z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych. W pomieszczeniach zamkniętych należy zapewnić wymianę powietrza, wynikającą z potrzeb bezpieczeństwa pracy. Wentylacja powinna działać sprawnie i zapewniać dopływ świeżego powietrza. Nie może ona powodować przeciągów, wyiębienia lub przegrzewania pomieszczeń pracy.

1.2. Roboty ziemne

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót ziemnych:

- upadek pracownika lub osoby postronnej do wykopu (brak wyгородzenia wykopu balustradami; brak przykrycia wykopu),
- zasypanie pracownika w wykopie wąskoprzestrzennym (brak zabezpieczenia ścian wykopu przed obsunięciem się; obciążenie klina naturalnego odtłamu gruntu urobkiem pochodzącym z wykopu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wyгородzenia strefy niebezpiecznej).

Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót.

Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci, takich jak:

- elektroenergetyczne,
- gazowe,
- telekomunikacyjne,
- ciepłownicze,
- wodociągowe i kanalizacyjne,

powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości w jakiej mogą być one wykonywane od istniejącej sieci i sposobu wykonywania tych robót. W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze. W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach, należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i w nocy ustawić balustrady zaopatrzone w światło ostrzegawcze koloru czerwonego. Poręcze balustrad powinny znajdować się na wysokości 1,10 m nad terenem i w odległości nie mniejszej niż 1,0 m od krawędzi wykopu. Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych, bez rozparcia lub podparcia mogą być wykonywane tylko do głębokości 1,0 m w gruntach zwartych, w przypadku gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu. Wykopy bez umocnień o głębokości większej niż 1,0 m, lecz nie większej od 2,0 m można wykonywać, jeżeli pozwalają na to wyniki badań gruntu i dokumentacja geologiczno – inżynierska. Bezpieczne nachylenie ścian wykopów powinno być określone w dokumentacji projektowej wówczas, gdy:

- roboty ziemne wykonywane są w gruncie nawodnionym,
- teren przy skarpie wykopu ma być obciążony w pasie równym głębokości wykopu,
- grunt stanowią łył skłonne do pęcznienia,
- wykopu dokonuje się na terenach osuwiskowych,
- głębokość wykopu wynosi więcej niż 4,0 m.

Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż 1,0 m od poziomu terenu, należy wykonać zejście (wejście) do wykopu. Odległość pomiędzy zejściami (wejściami) do wykopu nie powinna przekraczać 20,0 m. Należy również ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane przez, co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego. Dotyczy to prac wykonywanych w wykopach i wyrobiskach o głębokości większej od 2,0m. Składowanie urobku, materiałów i wyrobów jest zabronione:

- w odległości mniejszej niż 0,60 m od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obudowane oraz jeżeli obciążenie urobku jest przewidziane w doborze obudowy,
- w strefie klina naturalnego odtłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane.

Ruch środków transportowych obok wykopów powinien odbywać się poza granicą klina naturalnego odtłamu gruntu. W czasie wykonywania robót ziemnych nie powinno dopuszczać się do tworzenia nawisów gruntu. Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu a koparką, nawet w czasie postoju jest zabronione. Zakładanie obudowy lub montaż rur w uprzednio wykonanym wykopie o ścianach pionowych i na głębokości

powyżej 1,0 m wymaga tymczasowego zabezpieczenia osób klatkami osłonowymi lub obudową prefabrykowaną.

1.3. Roboty budowlano - montażowe

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlano – montażowych:

- przygniecenie pracownika płytą prefabrykowaną wielkowymiarową podczas wykonywania robót montażowych przy użyciu żurawia budowlanego (przebywanie pracownika w strefie zagrożenia, tj. w obszarze równym rzutowi przemieszczanego elementu, powiększonym z każdej strony o 6,0 m).

Roboty montażowe konstrukcji stalowych i prefabrykowanych elementów wielkowymiarowych mogą być wykonywane na podstawie projektu montażu oraz planu „bioz” przez pracowników zapoznanych z instrukcją organizacji montażu oraz rodzajem używanych maszyn i innych urządzeń technicznych. Prowadzenie montażu z elementów wielkowymiarowych jest zabronione:

- przy prędkości wiatru powyżej 10 m/s,
- przy złej widoczności o zmierzchu, we mgle i w porze nocnej, jeżeli stanowiska pracy nie mają wymaganego przepisami odrębnego oświetlenia.

Odległość pomiędzy skrajnią podwozia lub platformy obrotowej żurawia a zewnętrznymi częściami konstrukcji montowanego obiektu budowlanego powinna wynosić co najmniej 0,75 m. Zabronione jest w szczególności:

- przechodzenia osób w czasie pracy żurawia pomiędzy obiektami budowlanymi a podwoziem żurawia lub wychylania się przez otwory w obiekcie budowlanym,
- składowanie materiałów i wyrobów pomiędzy skrajnią żurawia budowlanego lub pomiędzy torowiskiem żurawia a konstrukcją obiektu budowlanego lub jego tymczasowymi zabezpieczeniami.

Punkty świetlne przy stanowiskach montażowych powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały równomierne oświetlenie, bez ostrych cieni i olśnień osób. Elementy prefabrykowane można zwolnić z podwieszenia po ich uprzednim zamocowaniu w miejscu wbudowania. W czasie zakładania stężeń montażowych, wykonywania robót spawalniczych, odczepiania elementów prefabrykowanych z zawiesi i betonowania styków należy stosować wyłącznie pomosty montażowe lub drabiny rozstawne. W czasie montażu, w szczególności słupów, belek i wiązarów, należy stosować podkładki pod liny zawiesi, zapobiegające przetarciu i załamaniu lin. Podnoszenie i przemieszczanie na elementach prefabrykowanych osób, przedmiotów, materiałów lub wyrobów jest zabronione. Osoby przebywające na stanowiskach pracy, znajdujące się na wysokości co najmniej 1,0 m od poziomu podłogi lub ziemi, powinny być zabezpieczone balustradą przed upadkiem z wysokości.

Ponadto, należy ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane, przez co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego. Dotyczy to prac wykonywanych na wysokości powyżej 2,0 m w przypadkach, w których wymagane jest zastosowanie środków ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości.

1.4. Roboty wykończeniowe

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót wykończeniowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak balustrad ochronnych przy podestach roboczych rusztowania; brak stosowania sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości przy wykonywaniu robót związanych z montażem lub demontażem rusztowania),
- uderzenie spadającym przedmiotem osoby postronnej korzystającej z ciągu pieszego usytuowanego przy budowanym lub remontowanym obiekcie budowlanym (brak wygrozdzenia strefy niebezpiecznej).

Roboty wykończeniowe zewnętrzne (elewacja budynku) mogą być wykonywane przy użyciu ruchomych podestów roboczych oraz rusztowań np. „MOSTOSTAL – BAUMANN”, „BOSTA – 70”, „STALKOL”, „RR - 1/30”, „PLETTAC”, „ROCO – 1”. Montaż rusztowań, ich

eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta lub projektem indywidualnym. Osoby zatrudnione, przy montażu i demontażu rusztowań oraz monterzy podestów roboczych powinien posiadać wymagane uprawnienia. Osoby dokonujące montażu i demontażu rusztowań obowiązane są do stosowania urządzeń zabezpieczających przed upadkiem z wysokości. Przed montażem i demontażem rusztowań należy wyznaczyć i wygrodzić strefę niebezpieczną. Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. Odbiór rusztowania dokonuje się wpisem do dziennika budowy lub w protokół odbioru technicznego. W przypadku rusztowań systemowych dopuszczalne jest umieszczenie poręczy ochronnej na wysokości 1,00 m. Rusztowania z elementów metalowych powinny być uziemione i posiadać instalację piorunochronną. Rusztowania usytuowane bezpośrednio przy drogach, ulicach oraz w miejscach przejazdów i przejść dla pieszych, powinny posiadać daszki ochronne i osłonę z siatek ochronnych. Stosowanie siatek ochronnych nie zwalnia z obowiązku stosowania balustrad. Roboty wykończeniowe wewnętrzne mogą być wykonywane z rusztowań składanych typu „Warszawa” (roboty tynkarskie, montażowe, instalacyjne) oraz drabin rozstawnych (roboty malarskie). Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta. Montaż i demontaż tego typu rusztowań może być przeprowadzony tylko i wyłącznie przez osoby odpowiednio przeszkolone w zakresie jego konstrukcji, montażu i demontażu. Rusztowania tego typu powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. Dopuszcza się wykonywanie robót malarskich przy użyciu drabin rozstawnych tylko do wysokości nieprzekraczalnej 4,0 m od poziomu podłogi. Drabiny należy zabezpieczyć przed poślizgiem i rozsunięciem się oraz zapewnić ich stabilność. W pomieszczeniach, w których będą prowadzone roboty malarskie roztworami wodnymi, należy wyłączyć instalację elektryczną i stosować zasilanie, które nie będzie mogło spowodować zagrożenia prądem elektrycznym. Przy ręcznej lub mechanicznej obróbce elementów kamiennych, pracownicy powinni używać środków ochrony indywidualnej, takich jak:

- gogle lub przyłbice ochronne,
- hełmy ochronne,
- rękawice wzmocnione skórą,
- obuwie z wkładkami stalowymi chroniącymi palce stóp.

Stanowiska pracy powinny umożliwić swobodę ruchu, niezbędną do wykonywania pracy.

1.5. Maszyny i urządzenia techniczne użyte na placu budowy.

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych:

- pochwycenie kończyny górnej lub kończyny dolnej przez napęd (brak pełnej osłony napędu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygrodzenia strefy niebezpiecznej),
- porażenie prądem elektrycznym (brak zabezpieczenia przewodów zasilających urządzenia mechaniczne przed uszkodzeniami mechanicznymi).

Maszyny i inne urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane powinny być montowane, eksploatowane i obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności. Maszyny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorowi technicznemu, mogą być używane na terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji. Wykonawca, użytkujący maszyny i inne urządzenia techniczne, niepodlegające dozorowi technicznemu, powinien udostępnić organom kontroli dokumentację techniczną – ruchową lub instrukcję obsługi tych maszyn lub urządzeń. Operatorzy lub maszyniści żurawi, maszyn budowlanych, kierowcy wózków i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje. Stanowiska

pracy operatorów maszyn lub innych urządzeń technicznych, które nie posiadają kabin, powinny być:

- zadaszone i zabezpieczone przed spadającymi przedmiotami,
- osłonięte w okresie zimowym.

2. Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne,
- szkolenie okresowe.

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia. Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy. Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („Instruktaż stanowiskowy”) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku. Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy. Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika. Szkolenia wstępne podstawowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 6-miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy. Szkolenia okresowe w zakresie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 – lata, a na stanowiskach pracy, na których występują szczególne zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz zagrożenia wypadkowe – nie rzadziej niż raz w roku. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów żurawi, maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje. Powyższy wymóg nie dotyczy betoniarek z silnikami elektrycznymi jednofazowymi oraz silnikami trójfazowymi o mocy do 1 KW. Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

W/w instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy, czynności do wykonywania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników. Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP. Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

3. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwu wynikającym z wykonywania robót budowlanych.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków. Nieprzestrzeganie przepisów bhp na placu budowy prowadzi do powstania bezpośrednich zagrożeń dla życia lub zdrowia pracowników.

Przyczyny organizacyjne powstania wypadków przy pracy:

- niewłaściwa ogólna organizacja pracy
- nieprawidłowy podział pracy lub rozplanowanie zadań,
- niewłaściwe polecenia przełożonych,
- brak nadzoru,
- brak instrukcji posługiwania się czynnikami materialnym,
- tolerowanie przez nadzór odstępstw od zasad bezpieczeństwa pracy,
- brak lub niewłaściwe przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa pracy i ergonomii,
- dopuszczenie do pracy człowieka z przeciwwskazaniami lub bez badań lekarskich;
- niewłaściwa organizacja stanowiska pracy:
- niewłaściwe usytuowanie urządzeń na stanowiskach pracy,
- nieodpowiednie przejścia i dojścia,
- brak środków ochrony indywidualnej lub niewłaściwy ich dobór.

Przyczyny techniczne powstania wypadków przy pracy:

- niewłaściwy stan czynnika materialnego
- wady konstrukcyjne czynnika materialnego będące źródłem zagrożenia,
- niewłaściwa stateczność czynnika materialnego,
- brak lub niewłaściwe urządzenia zabezpieczające,
- brak środków ochrony zbiorowej lub niewłaściwy ich dobór,
- brak lub niewłaściwa sygnalizacja zagrożeń,
- niedostosowanie czynnika materialnego do transportu, konserwacji lub napraw;
- niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego
- zastosowanie materiałów zastępczych,
- niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych;
- wady materiałowe czynnika materialnego
- ukryte wady materiałowe czynnika materialnego;
- niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego
- nadmierna eksploatacja czynnika materialnego,
- niedostateczna konserwacja czynnika materialnego,
- niewłaściwe naprawy i remonty czynnika materialnego.

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,
- organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,

Na podstawie:

- oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy

- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- określenia podstawowych wymagań bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:
- zapewnić organizację pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych,
- zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji nie powodujących takich zagrożeń.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca, pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia. Pracownicy zatrudnieni na budowie, powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zgodnie z tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę. Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu).

Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.

Podstawa prawna opracowania:

- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (t. jedn. Dz.U. z 1998 r. Nr 21 poz.94 z późn. zm.)
- art.21 „a” ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2000 r. Nr 106 poz.1126 z późn.zm.)
- ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz.U.Nr 122 poz.1321 z póź.zm.)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczegółowego zakresu rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi (Dz.U. Nr 151 poz.1256)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie szczególnych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr62 poz. 285)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej (Dz.U.Nr 62 poz. 287)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby (Dz.U.Nr 62 poz. 288)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie uprawnień rzeczoznawców do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, zasad opiniowania projektów budowlanych, w których przewiduje się pomieszczenia pracy oraz trybu powoływania członków Komisji Kwalifikacyjnej do Oceny Kandydatów na Rzeczoznawców (Dz.U.Nr 62 poz. 290)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz.U.Nr 60 poz. 278)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr 129 poz. 844 z póź.zm.)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz.U.Nr 118 poz. 1263)

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz.U.Nr 120 poz. 1021)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U.Nr 47 poz. 401).

OPRACOWAŁ:

Częstochowa, 2022-05-12

KPS.111.1.204.2021

**Pracownia Projektowa
BUDOREMONT**

**Dot. projektowanej kolorystyki elewacji Miejskiego Przedszkola nr
13 w Częstochowie**

W nawiązaniu do korespondencji z dn. 10.05.2022 r. oraz jej uzupełnienia z dn. 12.05.2022 r. dotyczącej projektowanej kolorystyki elewacji MP nr 13 w Częstochowie informuję uprzejmie, że sprawa została rozpatrzona przez Zespół ds. Estetyki Miasta na posiedzeniu w dn. 11.05.2022 r. Zespół akceptuje przedłożoną dokumentację.

Z poważaniem
Pełnomocniczka Prezydenta Miasta
ds. Estetyki Miasta
Elżbieta Idczak-Łydźba

Do wiadomości:

1. Wydział AAB
2. Wydział IZ
3. Wydział ED

BADANIA I ANALIZY PRZYRODNICZE
FIRMA "CYGNUS"
STANISŁAW CZYŻ
ul. Krakowska 27; 32-340 Wolbrom
tel. 668 839 528; cygcyg@wp.pl

Stanisław Czyż

**EKSPERTYZA ORNITOLOGICZNA
DOTYCZĄCA BUDYNKU MIEJSKIEGO PRZEDSZKOLA NR 13
W CZĘSTOCHOWIE PRZY UL. GWIEZDNEJ 2 W ZWIĄZKU
Z PLANOWANĄ TERMOMODERNIZACJĄ ORAZ O WYMAGANYCH
KOMPENSATACH PRZYRODNICZYCH**

FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA
Stanisław Czyż
"CYGNUS"
ul. Krakowska 27, 32-340 Wolbrom
NIP 574-147-43-14 cygcyg@wp.pl

19.04.2022

Stanisław Czyż
WŁAŚCICIEL FIRMY

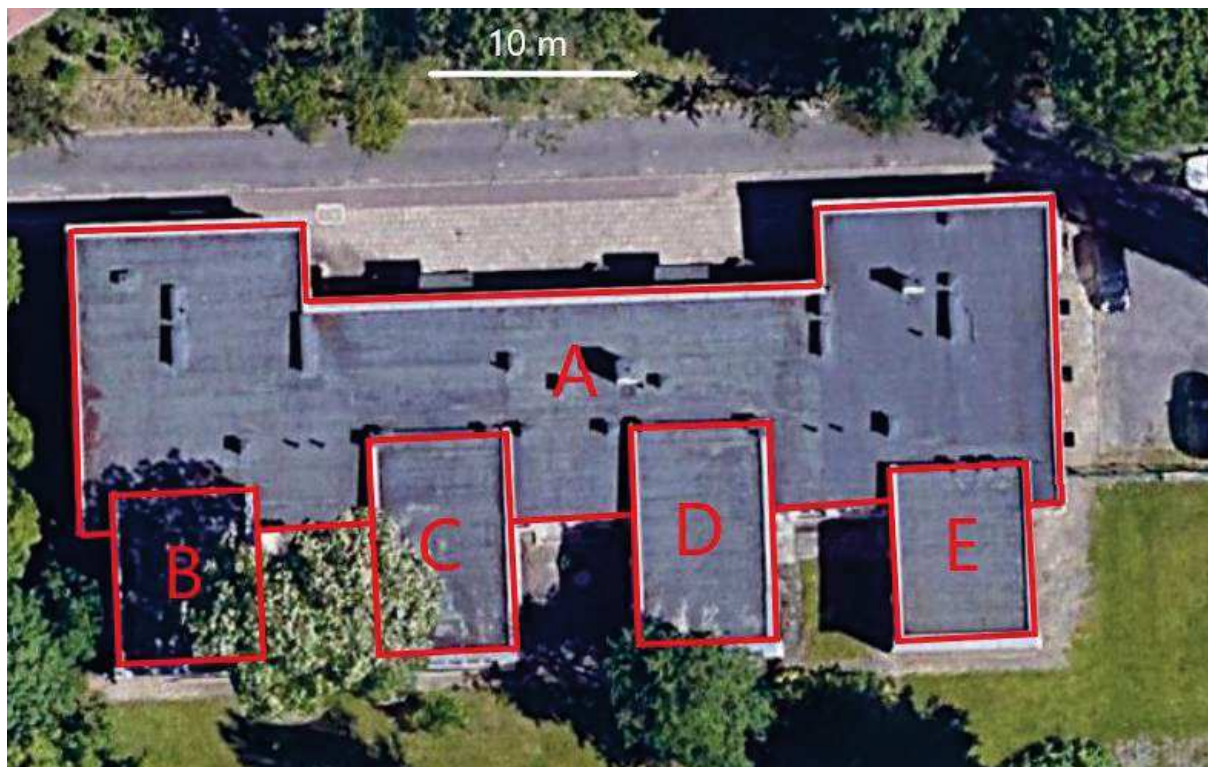
Wolbrom, kwiecień 2022

Ekspertyza ornitologiczna/chiropterologiczna				KARTA KONTROLI OBIEKTU - wypełnić pismem drukowanym																	
imię, nazwisko eksperta		STANISŁAW CZYZ																			
nazwa obiektu		MIEJSKIE PRZEDSZKOLE NR 13																			
adres obiektu - kod poczt.		miejscowość		ulica		nr domu															
42-200		CZĘSTOCHOWA		GWIEZDZNA		2															
właściciel obiektu - nazwa, adres		GMINA MIASTO CZĘSTOCHOWA UL. ŚLĄSKA 11/13 42-200 CZĘSTOCHOWA																			
osoba ze strony właściciela do kontaktów - imię, nazwisko				tel.		e-mail															
zarządzający obiektem - nazwa, adres				tel.		e-mail															
osoba ze strony zarządzającego do kontaktów				tel.		e-mail															
mgr Renata SOWULA - DYREKTOR PRZEDSZKOLA (34) 361 3766																					
firma wykonująca prace remontowo-budowlane		BRAK DANYCH																			
osoba ze strony firmy rem. do kontaktów		tel.		e-mail																	
data kontroli obiektu		godz. od	godz. do	temperatura powietrza	słonecznie	opady	wiatr														
17.04.2022		8 ⁰⁰	11 ⁴⁵		zachmurzenie: całkowite częściowe	brak przelotne ciągłe	brak słaby silny														
typ obiektu		blok z wielkiej płyty	budynek wielorodzinny w innej technologii	budynek. jednorodzinny	budynek biurowy	budynek przemysłowy															
inne - opis		BUDYNEK W TECHNOLOGII TRADYCYJNEJ																			
Dane budynku		liczba kondygnacji	wysokość budynku w m	długość w m	szerokość w m	czy jest stropodach tak/nie	ocieplenie stropodachu - brak - płyty z wełny mineral. - granulatu wełny mineral. - granulatu styropianowy - fibra celulozowa														
pojedynczy segment A		1	5m	46	10-14	TAK	BRAK														
segment B		1		6,5	8																
segment C		1		6,5	10																
segment D		1		6,5	10																
segment E		1		6,5	8																
Dane stropodachu/strychu		typ stropodachu - jednospadowy - dwuspadowy do środka - dwuspadowy na zewnątrz	wysokość stropodachu - najniższa w cm	wysokość stropodachu - najwyższa w cm	wysokość stropodachu wzdłuż osi środkowej budynku	najniższa wysokość od strony - pn - wsch - pd - zach	ściany stropodachu wykonane z: - płyty betonowej - cegły														
pojedynczy segment A		JEDNOSPADOWY	BRAK SPECYFICZNYCH DANYCH				60-80														
segment B																					
segment C																					
segment D							80														
segment E							RÓŻNICOWANA														
Dane o liczbie otworów w stropodach/strychach.		I. otworów wentylacyjnych w stropodachu				I. otworów otwartych				I. otworów zamkniętych				I. otworów zamkniętych co najmniej od 2 lat				szacowana I. otworów zajętych przez ptaki			
		pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach
pojedynczy segment A		13	-	1	-	6	-	1	-	7	-	-	-	7	-	-	-	2	-	-	-
segment B		-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
segment C		-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
segment D		-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
segment E		-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Dane o liczbie innych miejsc lęgowych		I. szczelin i innych nisz w elewacji				I. szczelin niebezpiecznych dla ptaków				I. nisz gniazdowych gołębi miejskich				I. gniazd oknówek na elewacji				- budki dla ptaków			
		pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach
pojedynczy segment A		}	BRAK			}	BRAK			}	BRAK			}	BRAK			}	BRAK		
segment B																					
segment C																					
segment D																					
segment E																					

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach Ekspertyza ornitologiczna chiropterologiczna					KARTA KONTROLI OBIEKTU - druga strona - wypełnić pismem drukowanym																							
Gatunki zwierząt zasiedlające budynek	jerzyk				wróbel domowy				gołąb miejski				jaskółka oknówka				kawka											
	liczba par				liczba par				liczba par				liczba par				liczba par											
	stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana									
	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach								
pojedynczy segment A																	2											
segment B																	-											
segment C																	-											
segment D																	-											
segment E	-				-				-				-															
Gatunki ptaków zwierząt zasiedlające budynek	szpak				pustulka				.....				.....				nietoperze											
	liczba par				liczba par				liczba par				liczba par				liczba osobników											
	stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana									
	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach								
pojedynczy segment A	-	-	-	-																								
segment B	-	-	1	-																								
segment C	-	-	1	-																								
segment D	-	-	1	-																								
segment E	-	-	1	-	-				-				-															
Zalecane liczby budek do umieszczenia na remontowanym budynku	jerzyk				kawka				pustulka				.....				nietoperze											
	liczba par				liczba par				liczba par				liczba par				liczba par											
	stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana									
	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach								
pojedynczy segment A					2																							
segment B					-																							
segment C					-																							
segment D					-																							
segment E	-				-				-				-															
Zalecane liczby budek do umieszczenia na sąsiednich budynkach lub drzewach	jerzyk				kawka				pustulka				wróbel domowy				SZPAK											
	liczba par				liczba par				liczba par				liczba par				liczba par											
	stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana									
	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach								
pojedynczy budynek nr 1																												
budynek nr 2																												
budynek nr 3																												
budynek nr 4																												
drzewo nr 1																												
drzewo nr 2																												
drzewo nr 3																												
drzewo nr 4																												
Opis planowanych/prowadzonych prac remontowo-budowlanych	ocieplenie elewacji:		ocieplenie stropodachu:		przebudowa budynku		rusztowania:		otwory do stropodachu:		szczeliny w elewacji:																	
	- dopiero rozpoczęto		- dopiero rozpoczęto		- dopiero rozpoczęto		- stawiane		- otwarte		- są otwarte																	
	- zaawansowan. w połowie		- zaawansow. w połowie		- zaawansowana w połowie		- ustawione		- w trakcie zamykania		- wszystkie zamknięte																	
	- zakończone		- zakończone		- zakończona		- rozbierane		- zamknięte		- w trakcie zaślepiania																	
	- zakończona		- zakończona		- zakończona		- zdemontowane																					
planowane	ocieplenie elewacji		ocieplenie stropodachu		przebudowa budynku		ustawienie rusztowań		zaślepianie otworów		zamknięcie szczelin																	
Wyniki kontroli stropodachu	skontrolowano: - cały stropod. - część stropod. - ok. % pow.		- nieocieplony - ocieplony: - płytami z wełny mineralnej - granulatem wełny mineralnej - granulatem styropianu - fibry celulozową		brak czynnych gniazd (jaj, piskląt, inukubujących ptaków dorosłych)		są gniazda z poprzedniego sezonu - ile ..... gat. ptaków:		są czynne gniazda - ile ..... gat. ptaków:																			

Fot. 1. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, busynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – widok z góry. Zaznaczono umowny podział na segmenty na potrzeby niniejszego opracowania

Fot. 2. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji północnej segmentu A. Widoczne otwory wentylacyjne do stropodachu - zabezpieczone (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 3. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji północnej oraz elewacja zachodnia segmentu A. Widoczne otwory wentylacyjne do stropodachu - zabezpieczone (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 4. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji północnej segmentu A. Widoczne otwory wentylacyjne do stropodachu - zabezpieczone (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 5. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji północnej oraz elewacja wschodnia segmentu A. Widoczne otwory wentylacyjne do stropodachu - zabezpieczone (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 6. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji północnej segmentu A. Widoczne niezabezpieczone otwory wentylacyjne do stropodachu. Przy dwóch z nich obserwowano **kawki** *Corvus monedula* (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 7. Częstochowa, ul. Gwiezdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja zachodnia segmentu A (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 8. Częstochowa, ul. Gwiezdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja wschodnia segmentu A (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 9. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja zachodnia segmentu B (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 10. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja południowa segmentu B. Oznaczono niezabezpieczone otwory wentylacyjne przy których obserwowano **szpaki** *Sturnus vulgaris* (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 11. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja południowa segmentu A oraz elewacje: wschodnia segmentu B i zachodnia segmentu C. Oznaczono niezabezpieczony otwór wentylacyjny jako dogodne miejsce lęgowe dla **szpaka** *Sturnus vulgaris* (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

Fot. 12. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja południowa segmentu C. Oznaczono niezabezpieczone otwory wentylacyjne jako dogodne miejsca lęgowe dla **szpaka** *Sturnus vulgaris* (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

Fot. 13. Częstochowa, ul. Gwiezdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja południowa segmentu A oraz elewacje: wschodnia segmentu C i zachodnia segmentu D (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

Fot. 14. Częstochowa, ul. Gwiezdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja południowa segmentu D. Oznaczono niezabezpieczone otwory wentylacyjne przy których obserwowano **szpaki** *Sturnus vulgaris* (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż)

Fot. 15. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji południowej segmentu A oraz elewacja: wschodnia segmentu D (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

Fot. 16. Częstochowa, ul. Gwiazdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – fragment elewacji południowej segmentu A oraz elewacja: zachodnia segmentu E (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

Fot. 17. Częstochowa, ul. Gwiezdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja południowa segmentu E. Oznaczono niezabezpieczone otwory wentylacyjne przy których obserwowano **szpaki** *Sturnus vulgaris* (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

Fot. 18. Częstochowa, ul. Gwiezdna 2, budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja wschodnia segmentu E (fot. z dn. 15.04.2022 - S. Czyż).

1. Nazwa obiektu **BUDYNEK UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ – MIEJSKIE
PRZEDSZKOLE NR 13**

2. Adres obiektu **ul. Gwiazdna 2, 42-200 Częstochowa**

3. Imię nazwisko eksperta **Stanisław Czyż**

4. Data kontroli **15.04.2022**

5. Opis zakresu uzyskanych informacji

1. uzyskałem wszystkie potrzebne informacje - tak/nie

6. Opis zastanej sytuacji

Obiekt:

- NIEREMONTOWANY

a) planowany termin remontu **2022/2023**

b) zakres planowanego remontu (ocieplanie ścian, stropodachu, zamknięcie otworów wentylacyjnych, okienek w stropodachu, strychu):

planuje się wyłożenie ścian zewnętrznych budynku materiałem docieplającym w postaci styropianu, nałożenie tynku i pomalowanie elewacji. Ponadto docieplenie przestrzeni stropodachu granulatem lub płytami wełny mineralnej (lub innej substancji) oraz wymianę stolarki okiennej.

c) ocena liczby potencjalnych miejsc lęgowych jakie będą utracone w wyniku prac remontowo-budowlanych - osobno dla poszczególnych gatunków:

kawka Corvus monedula – 2

szpak Sturnus vulgaris – 3

d) liczba miejsc niebezpiecznych dla ptaków, do których dostęp musi zostać zamknięty jak szczeliny wokół rynien, niebezpieczne przewężenia konstrukcyjne itp. (podać liczbę i opisać):

po dociepleniu przestrzeni stropodachowej należy bezwzględnie w sposób trwały zabezpieczyć otwory wentylacyjne prowadzące w obszar stropodachu przed możliwością dostania się tam ptaków. Materiały docieplające stropodach uważane są za szkodliwe dla ptaków i mogą powodować ich śmiertelność.

e) informacje na temat planowanych w czasie remontu zmianach konstrukcyjnych jak wymiana rynien, zmiany w elewacji, inne zmiany, które mogą stwarzać nowe niebezpieczeństwo dla ptaków (wymienić, wskazać lokalizację w budynku i sugerowane sposoby zabezpieczenia tak by nie stanowiły niebezpieczeństwa dla ptaków),

nie przewiduje się

f) liczba otworów w stropodachu / okienek strychowych

łącznie, część zabezpieczona w sposób dostateczny, część posiada uszkodzone kratki zabezpieczające, część jest niezabezpieczona

g) występowanie gołębi miejskich w stropodachu lub na strychu czy w innych niszach (opisać): **nie stwierdzono**

6. Wnioski z kontroli:

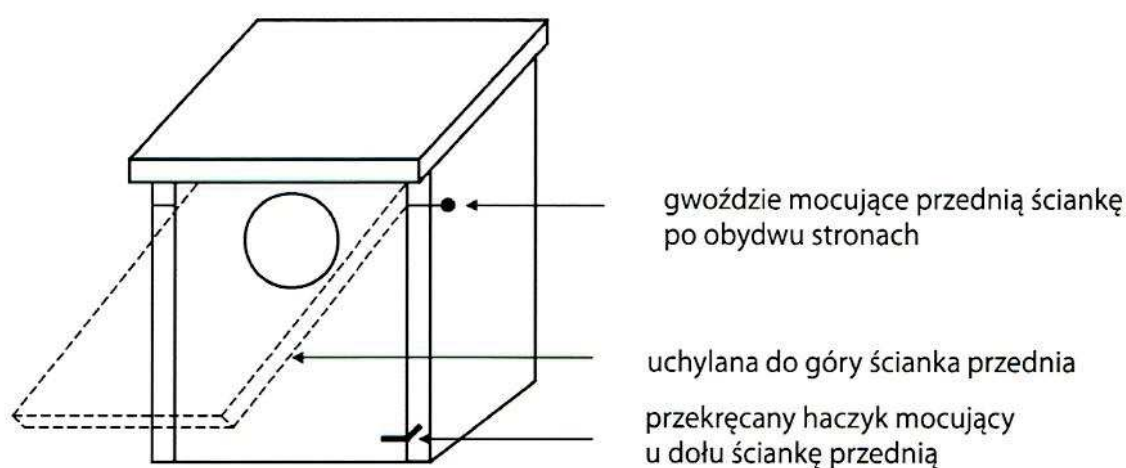
MOŻNA WYDAĆ ZEZWOLENIE NA PRZEPROWADZENIE PRAC TERMOMODERNIZACYJNYCH NA OPINIOWANYM BUDYNKU PO SPEŁNIENIU NASTĘPUJĄCYCH WARUNKÓW:

1. Budynek jest siedliskiem lęgowym **kawki** *Corvus monedula* i **szpaka** *Sturnus vulgaris*.
2. Inwestor powinien wystąpić do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach z wnioskiem o wydanie zezwolenia na odstąpienie od zakazów określonych w Ustawie o ochronie przyrody. Wniosek o wydanie stosownego zezwolenia znajduje się pod poniższym linkiem:

<https://www.gov.pl/attachment/5708bb5c-89e6-4e2f-a7bc-9a2a0ec11fbd>

3. W związku z trwającym okresem lęgowym ptaków prace termomodernizacyjne na elewacjach, gdzie stwierdzono występowanie ptaków z gatunków chronionych oraz w obszarze stropodachu mogą być prowadzone dopiero po zakończeniu sezonu lęgowego u kawek i szpaków czyli **nie wcześniej niż od 01 lipca 2022**. Zakończenie sezonu lęgowego u tych gatunków powinien potwierdzić ornitolog sprawujący nadzór przyrodniczy podczas prac termomodernizacyjnych. Na pozostałych fragmentach elewacji prace mogą być prowadzone bez obwarunkowań związanych z okresem lęgowym ptaków. planowanymi pracami termomodernizacyjnymi w sezonie lęgowym 2022, należy do 15 marca 2022 roku zabezpieczyć wszystkie istniejące szczeliny na budynku
4. W ramach kompensaty przyrodniczej należy zamontować **na elewacji północnej segmentu A - 2 (skrótowe) budki lęgowe dla kawek (fot. 19). Na drzewach rosnących od strony południowej budynku należy zamontować 3 budki lęgowe dla szpaków.**
5. Wygląd oraz wymiary (skrótowej) budki dla kawek pokazano na ryc. 1. Miejsce montażu budek dla kawek pokazano na fot. 19. Budki dla kawek powinny być wmontowane w warstwę dociepleniową i przymocowane bezpośrednio do ściany.

6. Wygląd oraz wymiary budki lęgowej dla szpaków pokazano na ryc. 2. Budki powinny być zamontowane na wysokości ok. 4-5 metrów nad poziomem gruntu, pionowo na pniu drzewa, otworem wlotowym skierowane na południowy-wschód.
7. Budki lęgowe dla ptaków powinny być wykonane starannie, dlatego należy rozważyć możliwości zakupu budek u profesjonalnych wykonawców niż wykonywać je we własnym zakresie. Budki lęgowe należy zabezpieczyć przed działaniem czynników atmosferycznych, szczególnie opadów (daszki pokryte papą lub cienką blachą, ściany zaimpregnowane). Budki umieszczone na elewacji mogą być malowane w dowolnym kolorze.

Wymiary budki dla kawek: przód – 35x24,7 cm, tył – 40x25 cm, boki – 29x35x40 cm, spód – 25x25 cm, daszek – 33x34 cm, śr. otworu wlotowego – 9,5 cm. W dnie 4 otwory 0,5 cm do odprowadzania wody

Ryc. 1. Wygląd oraz prawidłowe wymiary budki lęgowej dla kawki (w wersji skróconej)

Ryc. 2. Wygląd oraz prawidłowe wymiary budki lęgowej dla szpaka

Fot. 19. Częstochowa, Gwiezdna 2 – budynek Miejskiego Przedszkola nr 13 – elewacja północna segmentu A. Zalecane miejsce montażu **dwóch (skróconych) budek lęgowych dla kawek** w ramach kompensaty przyrodniczej.

Wolbrom, 19.04.2022

.....
miejsowość, data

Janina Pezy
.....
podpis eksperta

Uwarunkowania prawne

Regulacje prawne odnoszące się do ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających obiekty budowlane zawarte są w wielu aktach prawnych, w tym: w Ustawie o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 roku i Rozporządzeniu do tej ustawy z 16 grudnia 2016 r., Ustawie Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 r., Ustawie o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie z 13 kwietnia 2007 r., Ustawie o ochronie zwierząt z 21 sierpnia 1997 r. i jej nowelizacji z 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawie Prawo budowlane z 7 lipca 1994 r.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U z 2016 r. poz. 2183)

Na podstawie art. 49 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134) zarządza się, co następuje:

§ 8 pkt. 1. W stosunku do dziko występujących ptaków należących do gatunków, o których mowa w lp. 479 w załączniku nr 1 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania i chwytania;
- 3) umyślnego niszczenia ich jaj
- 6) niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd;
- 8) umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych;

§ 9. Wprowadza się następujące odstępstwa od zakazów:

- 1) zakaz usuwania gniazd, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 8 oraz w § 8 ust. 1 pkt 6, nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd z budek dla ptaków i ssaków;
- 2) zakaz usuwania gniazd, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 8 oraz w § 8 ust. 1 pkt 6, nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne;

§ 10. W stosunku do gatunków zwierząt objętych ochroną ścisłą oraz częściową, o których mowa w lp.1-478 i 480-592 w załączniku nr 1 oraz w lp. 1-210 w załączniku nr 2 do rozporządzenia stosuje się następujące sposoby ochrony:

1. inwentaryzowanie, ocena stanu zachowania, monitorowanie stanowisk, siedlisk, ostoi i populacji zwierząt oraz prowadzenie i udostępnianie baz danych dotyczących ich stanowisk i ostoi;
2. zabezpieczenie ostoi, stanowisk i siedlisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi;
3. ustalanie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków;
4. wykonywanie zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan populacji lub siedlisk zwierząt polegających na:
  - g) budowie sztucznych miejsc lęgowych, wodopojów,
  - h) dostosowaniu sposobów i terminów wykonywania prac agrotechnicznych, leśnych, rybackich, budowlanych (w tym hydrotechnicznych), remontowych i innych, tak aby zminimalizować ich wpływ na zwierzęta i ich siedliska